

Kommunalpolitiskt program

Vänsterpartiet Linköping
2026–2030

Vår vision

Vänsterpartiet i Linköping har en målsättning med sin politik att den ska synliggöra och skapa förändring för jämlikhet och minskade klyftor i vår kommun. Varje medborgare har bestämmanderätt över sitt liv. Alla ska bli tagna på allvar och bli lyssnade på. En viktig del i vår väg till målet är att förslag till förändringar alltid har en finansiering. Det är inte fantasier eller orealistiska förändringar utan istället förändringar som är realistiska och kan bli verklighet.

INLEDNING

Vänsterpartiet är ett socialistiskt, feministiskt och antirasistiskt parti på ekologisk grund och detta genomsyrar all vår politik. Att i en kommun ha en välfärd som jämnar ut klyftorna och skapar ett jämlikt och jämställt samhälle är en av våra grundpelare.

Vi har möjligheterna och förmågan att i Linköping skapa en kommun som är levande och utvecklande för alla som bor här. Vi har möjligheten att se till att alla har råd att finnas, att bo, att resa, att få mat i magen, att få en riktig bra skola och äldreomsorg. Det är möjligt att åstadkomma mötesplatser, kultur, idrottande, och deltagande, för alla.

Det här kan vi välja att göra i Linköping redan idag. Vår tid är nu. Det finns resurser och ekonomi för detta. Men vi behöver ta andra beslut än vad som tas idag. Vi behöver ett annat styre i vår kommun.

Självklart underlättar det för oss om Vänsterpartiet även fick mer inflytande och makt över besluten i Region Östergötland och Sveriges Riksdag. Vi vill förändra så att de rikaste bidrar med mer skatt och får mindre skatteavdrag så att mer pengar kan gå till kommunerna via generella statsbidrag. Minskat statsbidrag skapar svårigheter för kommunen men i ett sådant läge måste kommunen ändå ta ansvar för en bra välfärd.

Det är politiken som bär ansvaret för att välfärden fungerar. När vi i Sverige har en regering som genom politiska beslut väljer att svälta ut välfärden och istället satsa på att välbärgade kan renovera kök och bygga altaner måste vi kommunpolitiker ta ansvar för att Linköping ska ha en välfärd som går att lita på. En sådan välfärd skapas av politiska beslut som tar samhället i den riktningen.

Linköping idag är ett delat samhälle där de ekonomiska skillnaderna är stora vilket innebär att förutsättningarna för Linköpings invånare kraftigt skiljer sig åt. Välfärden har under årtionden fått spara vilket resulterat i en kraftigt slimmad organisation av skola, förskola, socialtjänst och äldreomsorg. Varje år räknas nämndbudgeten upp för att täcka för höjda löner och priser. Men det som förs till räcker inte för att täcka de faktiskt ökade kostnaderna. Det innebär en dold besparing på nämnderna.

Vi ska i Linköping ha en välfärd att lita på.

Våra verksamheter behöver mer resurser för att kunna genomföra sina uppdrag. Därför vill Vänsterpartiet i Linköping satsa på följande:

INNEHÅLL**SOCIALPOLITISKA FRÅGOR | 4**

- Sociala skillnader
- Funktionsrättspolitik
- Ekonomiskt bistånd
- Öppna verksamheter
- Socialtjänstens arbetsmiljö

SKOLA | 7

- Bemanning
- Rätten till anpassningar och stöd
- En skola för alla
- Gymnasieskolor för alla

MILJÖ OCH KLIMAT | 10

- Tillväxt
- En grönare stad
- Flygplats
- Förnybar energi
- Klimatförändringar
- Kollektivtrafik och möjligheter till cykeltrafik

BOENDE | 12

- Boende för alla
- Hysesbostäder
- Likvärdiga och trygga boenden

VÅRD OCH ÄLDRE | 14

- Kommunal regi
- Att arbeta inom vård- och äldreomsorg
- Att vara brukare inom vård- och äldreomsorgen

KULTUR OCH FRITID | 17

- Tillgänglig kultur och fritid
- Kultur för social hållbarhet
- Folkbildning
- Jämställdhet inom kultur och fritid

ARBETSMARKNAD | 18

- Förbättrad arbetsmiljö
- Minskad arbetslöshet
- Rekrytering
- Näringsliv

TRYGGHET | 21

- Det förebyggande arbetet
- Utbildning
- Ordningsmakten
- Stadsplanering

SOCIALPOLITISKA FRÅGOR

Vänsterpartiet i Linköping vill, inom socialpolitiska frågor, satsa på:

- Höjd assistansersättning
- Rätten till LSS ska försvaras och förstärkas.
- Erbjuder rätt stöd inom vuxenutbildningen för personer med npf-diagnoser och fysiska funktionsnedsättningar.
- Ett humant ekonomiskt bistånd som fungerar.
- Tillgängliga mötesplatser som drivs av kommun eller icke vinstdrivande verksamhet.
- Utöka den nära socialtjänsten med till exempel fler fältare.
- Utöka Nära socialtjänst till fler områden i Linköping.
- Införa arbetstidsförkortning.

SOCIALA SKILLNADER

De ekonomiska klyftorna blir allt större i Sverige och i Linköping. De som har det bäst ställt mår bra, men skillnaderna i hur friska vi är och hur länge vi lever är stora mellan olika stadsdelar. Nedmonteringen av de statliga social- och arbetslöshetsförsäkringarna har flyttat över ansvaret till kommunens socialtjänst, som samtidigt har drabbats av en långvarig underfinansiering. När socialtjänstens resurser är knappa prioriteras inte det förebyggande arbetet. Resurser läggs istället på akuta insatser.

Den sociala välfärden behöver stärkas för att ge alla invånare möjlighet att leva ett gott liv. En grundläggande princip är rätten till självbestämmande, vilket innebär att varje individ ska ha frihet och möjlighet att påverka sin egen vardag. Det handlar om att stärka människors makt över sina egna liv, från boende till omsorg, och att bryta maktstrukturer som begränsar denna frihet. Storleken på plånboken, och behov av stödinsatser ska inte påverka denna frihet.

Ingen ska behöva välja mellan mat på bordet och viktiga mediciner.”

Det är en självklarhet för oss att alla ska ha råd att leva ett värdigt liv. Ingen ska behöva välja mellan mat på bordet och viktiga mediciner. Vi driver därför på för en socialt hållbar politik som ser till att kommunala avgifter är rimliga, att det finns billiga bostäder och en stark och trygg välfärd för alla. Genom att fokusera på dessa frågor vill vi bygga ett mer jämlikt Linköping.

FUNKTIONSRÄTTSPOLITIK

I vår politik är funktionsrätt viktigt. Vi anser att Linköping måste bli en kommun där personer med funktionsnedsättning har samma rättigheter och möjligheter som alla andra. Det kräver tillgänglighet i offentliga miljöer, anpassade bostäder, tillgängliga mötesplatser anpassade efter olika behov samt personlig assistans med tillräcklig ersättning. Vänsterpartiet vill att assistansersättningen ska följa den statliga schablonersättningen samt att Linköpings kommun ska bedriva personlig assistans i egen regi. Rätten till stöd enligt LSS ska försvaras. LSS är en rättighetslag och en frihetsreform som funnits i drygt 30 år. Det är en viktig lag som ger vissa personer med funktionsnedsättning rätten till ett gott liv och möjlighet att vara en del av samhället på lika villkor. Vi ser att risker finns att kommunen, genom riktlinjer, försämrar dessa möjligheter och fråntar personen rätten att påverka sitt eget liv.

Personer med funktionsnedsättning ska inte stängas ute från arbetsmarknaden. Fler ska erbjudas stöd för att kunna ta sig in på den öppna arbetsmarknaden samt kunna genomföra och avsluta studier. Tex ska kommunen erbjuda rätt stöd inom vuxenutbildningen för personer med npf-diagnoser och fysiska funktionsnedsättningar.

EKONOMISKT BISTÅND

Ekonomiskt bistånd är samhällets yttersta skyddsnät när den egna försörjningen uteblir eller inte är tillräcklig. Så som samhället ser ut idag, med hög arbetslöshet och ökade klyftor, ökar behovet av ett fungerande ekonomiskt bistånd. Målet är så långt det är möjligt att personer ska vara självförsörjande och ha ett arbete eller studier att gå till. Det målet innebär inte att möjligheten till ekonomiskt bistånd ska begränsas. En person som lever med små ekonomiska medel får inte automatiskt ett arbete bara för att den blir fattigare.

På enheten för försörjningsstöd mäts hur många som beviljas ekonomiskt bistånd och det ses som en positiv utveckling när siffrorna pekar nedåt. Detta behöver dock inte betyda att behoven minskat utan snarare om att hindren för att få hjälp har blivit allt fler. Ju svårare det är att söka bistånd, desto färre söker.

Tillgängligheten till handläggare behöver öka samt att ansökningsförfarandet behöver förenklas. Det måste vara tydligare hur den sökande kan få hjälp med sin ansökan. Det är vanligt att det finns schabloner som ligger till grund för olika bedömningar. Det kan till exempel handla om kostnader för bostäder. När det läggs ett pris på vad en bostad får kosta när man har ekonomiskt bistånd skapar det svårigheter när antalet billiga bostäder att söka är alldeles för få. En konsekvens blir då att den sökande tvingas att konstant leta billiga bostäder som man inte blir tilldelad, samt att kostnaden för den dyrare bostaden inte täcks av försörjningsstödet.

Vänsterpartiet anser att det alltid ska göras en individuell bedömning i arbetet med ekonomiskt bistånd. En majoritet av de som lever på försörjningsstöd hör egentligen hemma i andra trygghetssystem. När det krävs mer för att kvalificera sig till a-kassa och sjukförsäkring ökar därför andelen fattiga. Givetvis anser vi att det behöver förändras på riksnivå men i väntan på att rikspolitiken ändras krävs att kommunen kliver in och tar ansvar för sina invånare.

I ett jämlikt samhälle blir behovet av försörjningsstöd lägre och målet ska givetvis alltid vara att minska antalet i behov av försörjningsstöd. Därför behövs det en politik som gör upp med ojämlikheten och skapar en ekonomi som funkar för oss alla, inte bara för de rikaste. Det krävs satsningar bland annat på fler jobb, rätt till arbete på heltid och en fungerande sjukförsäkring.

Det finns även en grupp personer som av olika anledningar som tex missbruk eller psykisk ohälsa inte klarar av arbetsmarknadens krav. De personerna har samhället ett ansvar för så att de personerna inte ska hamna i hemlöshet, fattigdom och ännu mer

Högerns myt att fattigdom skapar mer arbete måste en gång för alla synas.”

utsatthet. Därför måste ekonomiskt bistånd fungera på ett humant sätt genom att det ska vara enkelt att söka bistånd och det ska vara rimliga nivåer på vad en bostad får kosta. Högerns myt att fattigdom skapar mer arbete måste en gång för alla synas. Efter lång tid av hårdare krav och lägre ekonomiskt bistånd kan vi konstatera att arbetslösheten fortsätter öka.

ÖPPNA VERKSAMHETER

Människor som står utanför arbetsmarknaden och som har till exempel psykisk ohälsa, missbruk och/eller olika funktionsnedsättningar som skapar ökad risk för ensamhet behöver få tillgång till mötesplatser där de kan möta andra i liknande situation. Dessa mötesplatser har i Linköpings kommun minskat de senaste åren och villkoren för att få vara där stramas åt. Vi har så kallade öppna mötesplatser som säger nej till människor med LSS-beslut för daglig verksamhet och till människor över 65 år. Människor som också har beslut av att få mötas i sociala sammanhang med likasinnade. Vi ser en ökad risk för hemmasittande vilket skapar ensamhet och ökar den psykiska ohälsan och eventuellt missbruk. Genom att öka andelen mötesplatser och säkerställa att villkoren för att få vistas där inte är för hårda ökar vi möjligheten till välmående hos fler. Har mötesplatserna dessutom olika inriktningar skapar vi trygga platser där människor får möta andra i samma situation.

NÄRA SOCIALTJÄNST

Närheten mellan invånare och socialtjänsten är en viktig del i det förebyggande arbetet. Linköpings kommun har senaste åren infört detta i vissa områden. Där har samarbetet mellan skola, socialtjänst och boende i området fungerat bra. Vi vill se att nära socialtjänst utvecklas mer och införs i fler områden. Vi vill även att antalet fältare, som är en del av Nära socialtjänst, fördubblas i antal. Fältarna är de personer som träffar barn och unga efter kontorstid, på kvällar och helger när skolor, fritids och ungdomsverksamheten är stängda. De har möjlighet att bygga relationer, vara trygga vuxna samt stötta och fånga upp ungdomar med ett riskbeteende. Idag är antalet fältare för få och vi vill se att fler anställs.

SOCIALTJÄNSTENS ARBETSMILJÖ

Arbetsmiljön på socialtjänsten har under lång tid varit ansträngd. Genomströmningen av personal är stor och närmare hälften av de som nyanställs lämnar sin anställning. Miljön för de anställda är stressig och krävande och när kollegor frekvent byts ut och erfaren personal försvinner skapar det ytterligare stress hos de som är kvar. För att ändra på detta krävs dels en ökad bemanning men även åtgärder som kortare arbetstid. Flera andra kommuner runt om i Sverige har länge haft kortare arbetstid för till exempel socialsekreterare. Åtgärder som gett bra resultat. Det är dags nu att även Linköping inför kortare arbetstid och till en början kan det göras som pilotprojekt. Både för socialsekreterare och personal inom LSS och socialpsykiatri.

SKOLA

Vänsterpartiet i Linköping vill, inom skolan, satsa på:

- Avskaffa marknadsskolan
- Ökad grundbemanning i alla verksamheter
- Tvåläraarsystem
- Fler platser på resursskola
- Plats på fritidshem för varje barn upp till årskurs 6.
- 30 timmars förskola för varje barn
- Gratis frukost och frukt i grundskolan
- Införa små enheter inom gymnasieskolan.

AVSKAFFA MARKNADSSKOLAN

En skola som ger barn lika chanser är också kompensatorisk, det vill säga den förmår ge mer stöd till den som kommer från sämre förutsättningar. Under lång tid fanns det en vilja till detta. Politiska reformer lade grunden för en av världens bästa skolor. Så är det inte längre. Alldeles för många barn går idag miste om en bra skolgång. Det är ett misslyckande, inte bara för det enskilda barnet, utan också för samhället i stort. Skolans kompensatoriska uppdrag är tydligt i skollagen och ska finnas med i alla politiska beslut som tas om skolan. Att lyckas i skolan är ett viktigt förebyggande arbete mot utslagning och kriminalitet. Det är något vi inte kan spara på utan istället krävs kraftiga satsningar.

Sverige är extremt. Som enda land i världen råder det fri dragningsrätt på de skattemedel som ska gå till våra barns utbildning. Pengarna du och jag betalar för våra barns skolgång och framgång går till vinster i skolkoncerner och hamnar i skatteparadis. Dessutom leder den marknadsanpassade skolan till betygsinflation, segregation och ökad ojämlikhet.

Privatiseringsexperimentet med marknadsskolan har förstört möjligheterna för tusentals barn. Marknadsskolan är ett monumentalt misslyckande. Det tycker en majoritet av svenska folket och stora delar av lärarkåren. Vänsterpartiet vill avskaffa marknadsskolan. I väntan på att detta sker är det dock viktigt att kommunen gör sitt yttersta för att kompensera för de orättvisor som finns i systemet.

”

Pengarna du och jag betalar för våra barns skolgång går till vinster i skolkoncerner och hamnar i skatteparadis.”

BEMANNING

Något som vi vet är en framgång inom skolan är tillräckligt med personal i form av lärare, resurser, speciallärare, specialpedagoger och elevhälsoteam. När vi har en tillräckligt bra grundbemanning kan skolan och förskolan göra underverk för barn och elever. Vi behöver tillräcklig grundbemanning för att möta alla barn och elever samt deras behov. En del i den ökade bemanningen i skolan är att införa tvålärarsystem på alla kommunens skolor. Det innebär att varje klass har två lärare istället för en, något som fungerat väldigt bra på de skolor där man arbetat på det sättet. Det ekonomiska läget i skolan idag minskar dock möjligheterna att hålla kvar i ett sådant arbets sätt. Med två lärare i varje klass minskar behovet av vikarier och förbättras arbetsmiljön för våra lärare. Det skulle göra Linköpings kommun till en attraktiv arbetsplats för behöriga lärare och minska kostnader för sjukskrivningar och vikarier. Kommunens ansvar är att skapa förutsättningarna för tvålärarsystem, sen är det enheten som vet exakt hur det bäst organiseras.

Inom förskolan befinner man sig i ett stort förändringsarbete med ökade dokumentationskrav och ett ökat fokus på undervisning och lärande. Det skapar ökat behov av resurser då det krävs mer personal i barngrupperna för att säkerställa att personalen får tid till undervisning och dokumentation utan att äventyra barnens upplevelse av trygghet och glädje i förskolan.

Den anpassade grundskolan i Linköping har idag stora ekonomiska svårigheter vilket skapar enorma utmaningar i schemaläggning och för att skapa trygga miljöer för barn och personal. Vi får inte tappa bort den anpassade grundskolan när vi följer upp förskolornas och skolornas behov. Vår kommun har ansvar för varje barns utbildning och lärande.

Varje barn i förskolan ska få möjlighet att utvecklas både språkligt men även som trygga människor.”

RÄTTEN TILL ANPASSNINGAR OCH STÖD

Varje barn i förskolan ska få möjlighet att utvecklas både språkligt men även som trygga människor. Varje elev i skolan ska ha möjlighet att lära sig och ha rätten till det stöd som behövs för att nå så långt som möjligt. Vi ser långa köer till resursskolan och där behöver vi öka platserna genom fler enheter. I dagsläget har barn i förskoleklass ingen rätt till resursskola vilket vi vill förändra. Varje barn har rätt att möta undervisning i en miljö anpassad för de behov som finns, och med personal som har rätt kompetens och förutsättningar. Resursskola får dock aldrig bli en ersättning för en tillräckligt bemannad grundskola. Behoven av andra verksamheter kan minska, om den ordinarie grundskolan får tillräckliga resurser för att möta barnens behov på plats.

Linköpings kommun har en hög skolfrånvaro bland eleverna i grundskolan. I årskurs 7-9 har 5,7% av eleverna en frånvaro på 40% eller mer under höstterminen 2025. Av de 245 eleverna som inte är behöriga till yrkesprogram har 167 en frånvaro på över 20%. Det går alltså att se en tydlig koppling mellan hög frånvaro och minskad behörighet till gymnasiet. Det här är alarmerande siffror och vi behöver hjälpa rektorerna att komma tillrätta med problemet, både med ökade resurser, men också genom att låta dem ta egna beslut med utgångspunkt i elevernas bästa gällande lösningar. Det skulle till exempel kunna innebära samarbete med pedagoghundar, aktörer som arbetar med lärande till häst eller annat som varje skola i samråd med elev och vårdnadshavare ser kan vara en lösning för varje unik elev. Varje elev som kommer tillbaka till skolan får ökade möjligheter till ett livslångt lärande och betyg som ger behörighet till gymnasiet.

EN SKOLA FÖR ALLA

Vi ser vikten av att arbeta hårt inom förskola och skola för att minska risken för utanförskap. Utanförskap är inte bara en fruktansvärd upplevelse för varje individ som drabbas. Det kostar också samhället mycket pengar, både på kort och lång sikt. En elevhälsoinsats till följd av utanförskap och psykisk ohälsa kan kosta 65 000 kr. Skolvåld kan ha en kostnad på 156 000 kr. Men på det långa loppet, om utanförskapet fortgår och följderna blir skolmisslyckanden, svårigheter att komma in på arbetsmarknaden, missbruk och psykisk ohälsa. Då kan vi hamna på siffror upp till 30 miljoner kronor.*

En del i att arbeta för att minska utanförskapet är att ge varje barn som går i skolan rätt till en plats på fritids. Varje barn, även de med föräldralediga och arbetslösa vårdnadshavare, ska ha rätt till en plats på fritidshem upp till årskurs 6.

I ett långsiktigt arbete innebär det även en mer jämlik vistelsetid på förskolan. Där barn med föräldralediga och arbetslösa vårdnadshavare ska ha rätt till ökad tid på förskolan. Vi strävar mot 30 timmar per vecka för varje barn, men ser vikten av att göra satsningar i rätt ordning. Först behöver förskolan få tillräckliga resurser för att kunna möta den ökade belastningen en sådan förändring skulle innebära.

Vi behöver också säkerställa att skolan är avgiftsfri, vilket också står i skollagen. Idag behöver vårdnadshavare skicka med frukt till sina barn till skolan men skolorna formulerar sig på ett sätt så att det inte upplevs vara ett krav, för att hålla sig inom lagen. Varje förälder vill ju dock givetvis erbjuda sina barn goda förutsättningar att orka skoldagen, vilket gör att man vänder ut och in på sig för att kunna skicka med något att äta på förmiddagen. Det handlar inte bara om att orka dagen, utan också om att inte sticka ut i klassen som den som inte har med sig frukt. Vi arbetar därför för att Linköpings alla kommunala grundskolor ska erbjuda frukt till varje barn dagligen.

Att inte gå hungrig under en skoldag är en viktig del i möjligheten att ta till sig undervisningen. När matpriserna och arbetslösheten ökar i vårt samhälle ser vi ett stort behov av skolans kompensatoriska roll. Vi ser därför ett behov av att skolan erbjuder varje barn gratis frukost innan skolan börjar på morgonen.

GYMNASIESKOLOR FÖR ALLA

Linköpings kommun har på grund av nedstängning av till exempel S:t Lars gymnasium hamnat i ett läge där de kommunala gymnasieskolor som finns är väldigt stora, med många elever. Det är skolor som inte passar alla, och som ökar risken för hemmasittande och psykisk ohälsa. Vi behöver ha en mångfald av kommunala gymnasieskolor för att möta alla elevers behov. Det arbetet kan vi inte lämna över till friskolorna.

*Källa: Kommunala riktlinjer för äldreomsorgen – befogade eller obefogade skillnader? Äldrerätt (#2/22) / 2022-06-03

MILJÖ OCH KLIMAT

Vänsterpartiet i Linköping vill, inom miljö och klimat satsa på:

- Bevara bördig jordbruksmark
- Ökad trädkrontäckning i hela staden
- Minskad biltrafik i innerstaden och skapa pendlingsparkeringar
- Bibehållna grönytor vid byggnation
- Öka möjligheterna för pollinering
- Att flygplatsen ska bära sina egna kostnader
- Minskad användning av energi i alla kommunens verksamheter
- Investeringar i förnyelsebar energiproduktion.
- Säkra upp våra miljöer och byggnader för att bättre hantera klimatförändringar.
- Inga utsläpp av växthusgaser från kommunens verksamheter år 2040.
- Fri kollektivtrafik 65+ samt skolorbarn
- Säkra cykelstråk i hela kommunen
- 15-minutersstad

TILLVÄXT

Linköping stad omges av Sveriges bördigaste jordbruksmarker och en levande landsbygd. Kommunen fortsätter att växa om än i lägre takt än tidigare. Den närmsta tiden med byggandet av Ostlänken och stadsomvandlingen kommer att kräva en hög investeringstakt, utmaningen är att se till att detta sker med social och ekologisk hänsyn. Idag ser vi hur tillväxt prioriteras framför den ekologiska hållbarheten. Byggnation planeras på bördig jordbruksmark. Bebyggelsen ska vara ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar.

Jordbruksmark som asfalteras kan aldrig återställas till jordbruksmark. Därför måste Linköpings tillväxt ske genom att i första hand förtäta ytor i anslutning till platser där det redan finns samhällsservice och kollektivtrafik. Av yttersta vikt är att förtätning sker varsamt och med en helhetssyn som tar hänsyn till och väger samman befintliga eller framtida sociala och ekologiska värden i stadsrummet. Ytor att förtäta ska i första hand vara sådana som idag används för bilrelaterade ändamål som parkeringsplatser och gatumark samt gammal industrimark. Eller på marker som inte är tätortsnära skogar, bördig jordbruksmark eller sådana grönområden som är till för lek, rekreation och motion. Avsteg från detta kan göras för exploatering som har stort värde för den sociala hållbarheten. Det skulle till exempel kunna handla om byggnation av blandad bebyggelse för ökad integration. Vänsterpartiet i Linköping bevakar pågående stadsplanering och avslår i stor utsträckning planer för bebyggelse på till exempel jordbruksmark.

EN GRÖNARE STAD

Genom att arbeta med lokala klimatfrågor kan vi göra en stor skillnad för vår stad. Vi vill se en ökad trädkrontäckning i våra stadsdelar för att skapa grönska, skugga och minska värmeeffekten. En annan viktig åtgärd är att införa bilfria zoner i innerstaden för att minska luftföroreningar och skapa tryggare, mer trivsamma mötesplatser för människor. Den framtida stadsplaneringen - bebyggelsen av nya bostäder, arbetsplatser, offentlig service och handel ska främja ett smidigt liv utan bil. Både i staden och på landsbygden.

För de som kommer till Linköping med bil vill vi se pendlingsparkeringar i stadens utkant. I anslutning till parkeringarna ska det finnas noder för kollektivtrafik och andra trafikslag som tex låncyklar.

Dessutom är det avgörande att vi fokuserar på att öka de gröna ytorna och främja pollineringen i stora delar av vår kommun. Vi vill arbeta för en stad som är grönare och bättre anpassad för framtidens klimat. Miljö- och klimatproblemen kan bara lösas tillsammans och genom att medborgarnas engagemang tas tillvara. Vänsterpartiets klimatpolitik är till för alla, inte bara för de rika. Det sociala perspektivet utgör en av grundpelarna.

FLYGPLATS

Idag subventionerar Linköpings kommun årligen 47 miljoner till flygplatsen i Linköping. Linköpings kommun har i dagsläget två flygplatser och Norrköping en. Detta innebär åtskilliga problem och ytterst få fördelar. Genom de täta flygningarna med såväl militära som civila plan orsakas buller och utsläpp som drabbar linköpingsbornas hälsa negativt. Närheten till flygplatsen innebär ett affärsresande som i dagsläget torde betraktas som överflödigt, då teknik finns för att anordna möten och konferenser digitalt. Kort sagt är flygplatserna en fördel för ett fåtal, men en begränsning för flertalet. För att komma till rätta med detta anser vi att en utredning ska initieras för att utreda möjligheterna till att samlokalisera flygningarna samt en gemensam strategi för att minska flygets negativa effekter på regionen. Vi ser att Ostlänken på sikt kommer att öka möjligheterna att på kort tid kunna ta tåget till Skavsta flygplats, vilket minskar behovet av en stadsnära flygplats. Vi anser också att all finansiell hjälp till flygplatsen ska strypas omgående.

FÖRNYBAR ENERGI

För att nå en hållbar framtid måste vi alla bidra till en omställning där vi använder mindre energi än idag men också att den energi som vi använder är förnyelsebar och utan utsläpp av växthusgaser. Vi tycker att vi ska använda oss av ny teknik för att minska energianvändningen och att Linköping ska bidra till ny produktion av förnyelsebar energi. Omställningen skapar inte bara en renare framtid, den skapar också nya möjligheter till jobb och lägre kostnader för energianvändningen. Vänsterpartiet anser att det allmänna ska gå före i energiomställningen, exempelvis genom att i högre utsträckning ha solceller på kommunalt ägda byggnader.

KLIMATFÖRÄNDRINGAR

Klimatförändringarna skapar större och större utmaningar i våra städer. Vi har bland annat ökad värme och fler skyfall vilket leder till risker. Vi behöver skapa möjligheter för stora mängder vatten att rinna undan utan att skada bebyggelse och vi behöver skapa möjligheter till svalka både inomhus och utomhus. På våra äldreboenden behöver vi säkerställa att de äldre inte behöver leva i en för varm inomhusmiljö. Möjligheter till stora mängder skugga i form av bland annat träd förbättrar inomhusmiljön och bibehåller grönytor.

KOLLEKTIVTRAFIK OCH MÖJLIGHETER TILL CYKELTRAFIK

För att minska biltrafiken överallt behöver vi bygga ut vår kollektivtrafik samt göra den mer tillgänglig för alla genom att sänka priserna. En halvering av biljettpriserna ser vi som nödvändigt för att på allvar få fler att välja kollektivtrafiken samtidigt som vi därmed underlättar för de med lägre inkomster som redan idag reser kollektivt. Vi ser gärna att staten tar ett större ansvar och inför en gemensam Sverigebiljett där en månadsbiljett kostar i storleksordningen 450 kr. I väntan på att det införs i riksdagen vill vi till en början i kommunen genomföra denna sänkning för personer över 65 år, samt för ungdomar.

”

Vi vill skapa ett Linköping där invånarna kan leva ett smidigt liv utan bil.”

Vi behöver också stadsplanera för oskyddade trafikanter, bland annat på cykel. Tydliga och säkra cykelstråk som sträcker sig både ut på landsbygden samt inne i staden. Cyklar ska inte behöva dela plats med bilar utan erbjudas egna cykelstråk som hålls ihop och går att använda för transport från landsbygd in i stadskärnan, och tillbaka igen.

Vi vill skapa ett Linköping där invånarna kan leva ett smidigt liv utan bil. Vårt mål är att utveckla en 15-minutersstad, där bostäder, arbetsplatser, service och handel är tillgängliga inom 15 minuters promenad eller cykling. Detta främjar social och ekologisk hållbarhet, minskar biltrafiken i innerstaden och skapar grönare, tryggare stadsdelar för alla.

BOENDE

Vänsterpartiet i Linköping vill, inom boende, satsa på:

- Inför metoden Bostad först
- Förhindra vräkning av barnfamiljer
- Medlemskapet i HGF ska ingå i försörjningsstödet
- Sociala mötesplatser
- Öka antalet hyresrätter i Allmännyttan
- Byggande av billiga bostäder
- Inga renoveringar
- Stoppa uttaget av 100 mnkr från Stångåstaden
- Blandad bebyggelse
- Boendeinflytande i allmännyttan
- Bevara och utveckla servicenoder på landsbygden

BOENDE FÖR ALLA

Att ha tak över huvudet är en mänsklig rättighet. Idag har vi människor i hemlöshet i Linköping och vi anser att ingen människa ska behöva gå och vara orolig över att bli vräkt från sitt hem. Det är först när personen har en bostad som hen kan börja närma sig arbetsmarknaden och även ändra destruktiva mönster. Därför ser vi att Bostad först är ett bra koncept och att det är viktigt att kommunen jobbar efter hela konceptet och inte gör egna varianter.

Medlemskapet i Hyresgästföreningen är en viktig trygghet för hyresgäster. Genom hyresgästföreningen kan hyresgästen få juridiskt stöd, till exempel vid hot om vräkning. Vi vill se att medlemskap i hyresgästföreningen ingår i försörjningsstödet. Vi vill även att Linköpings kommun jobbar för att inget barn blir vräkt från sin bostad.

Bostadsfrågan är en komplex fråga som inte har enkla lösningar. Ibland behövs det även tillfälliga och akuta sovplatser för personer som lever i öppen och strukturell hemlöshet. Det är viktigt att det finns mötesplatser där man kan äta ett mål mat, tvätta sig, tvätta kläder och få hjälp med myndighetskontakter. Dessa mötesplatser ska inte ha regler för att personerna måste vara nyktra för dagen. Vi vill se att det arbete som idag finns i Linköping med just mötesplats fortsätter och att även antalet sovplatser kan utökas.

HYRESBOSTÄDER

Bostadsmarknaden är idag starkt påverkad av tanken att det ägda boendet är det bästa boendet och att hyresrätten är ett boende som bara passeras på resan mot ett ägt boende. Vi anser att hyresrätten ska anses lika bra som det ägda boendet och att hyresrätten ska vara ett prisvärt och bra boende där man kan stanna hela livet. Även den som önskar bo på de mindre orterna i kommunen ska ha möjlighet att bo i hyresrätt. Här har det kommunala bostadsbolaget en viktig uppgift att bygga hyresrätter även på landsbygden. Linköpings kommun behöver fler, inte färre, hyresrätter och inga hyresrätter ska ombildas till bostadsrätter.

Idag byggs det alldeles för dyrt och i kombination med presumtionshyror (en hyra för nyproducerade hyreslägenheter som sätts utifrån byggkostnaderna och en rimlig avkastning) så blir nyproducerade hyresrätter alldeles för dyra. Vi anser att det är mycket viktigt att det byggs billiga hyresrätter med rimliga hyror. Här har det allmännyttiga bolaget en viktig uppgift att även ansvara för bostadsförsörjningen. Då fungerar det inte att hyrorna rusar och att onödiga hyreshöjande renoveringar genomförs. Det är också viktigt att presumtionshyror efter 15 år hamnar i samma nivå som det vanliga beståndet där hyran sätts efter bruksvärdesprincipen. Så är det tyvärr inte idag och här har allmännyttan ett ansvar att följa överenskommelsen om presumtionshyror och verka för att dessa hyror efter 15 år hamnar i samma nivå som bruksvärdeshyran. Om så inte sker så fortsätter delar av hyresbeståndet att ha orimligt höga hyror.

Kommunens allmännyttiga bostadsbolag, Stångåstaden, är ett politiskt styrt bolag. Politiken sätter ramarna genom ägardirektiv som antas i början av varje mandatperiod. Ägardirektivet bestämmer bland annat vilket överskott Stångåstaden ska göra årligen. Under lång tid har överskottskravet legat kring 200-250 miljoner kronor. Det påverkar så klart bolagets behov av högre hyror. Vi vill se ett lägre överskottskrav. Vi vill även att kommunen slutar att ta ut bosociala medel. Det är inte Stångåstadens hyresgäster som ska finansiera tex boendestöd och fritidsgårdar. Detta ska finansieras genom skattemedel. Vi vill också arbeta för att ett boende i allmännyttan ska vara jämställt och tryggt för alla, när människor bor tillsammans i kommunens hyreslägenheter.

LIKVÄRDIGA OCH TRYGGA BOENDEN

Bostadsfrågan är även en social fråga. Där vi bor formar oss också som människor. Det är berikande att möta människor från olika samhällsklasser och med olika bakgrunder. Därför ska bostadsområden utformas med blandad bebyggelse och blandad upplåtelseform. Det ska finnas en mångfald av boendeformer så att hyresrätter och småhus blandas i samma område. I dagsläget finns det planer på att bygga bostadsrätter och radhus i Skäggetorp, men vi saknar planer på att skapa blandad bebyggelse i villaområden. Det är inte bara Skäggetorp och andra socioekonomiskt utsatta områden som ska förändras. Det behöver även ske i våra områden med väldigt stor andel villor.

Vi vill se att medlemskap i hyresgästföreningen ingår i försörjningsstödet.”

Där vi bor formar oss också som människor.”

För att skapa trygga områden är den sociala aspekten viktig. Områden ska planeras för att människor ska kunna mötas naturligt. Dels genom gemensamma lokaler för föreningsliv och för grannar att använda, men även genom att skapa en utemiljö för gemenskap, tex genom stadsnära odling. Redan under planeringen av bostadsområden ska även hänsyn tas till vikten av mycket grönska samt möjligheten till kulturtövande och fritidsaktiviteter. De boende i området ska ha möjlighet att påverka sin gemensamma miljö. I hyresbeståndet ska hyresgästerna ha inflytande på den egna boendemiljön både inomhus och utomhus.

Att ha nära till samhällets service är en viktig del av boendemiljön men även en viktig del av klimatarbetet. Linköpings kommun ska arbeta för att samhällsservice finns i eller nära alla bostadsområden samt att viktig samhällsservice finns även på landsbygden genom tex utpekade servicenoder. Idag finns fem utpekade servicenoder på landsbygden och dessa är viktiga att bevara och utveckla.

VÅRD OCH ÄLDRE

Vänsterpartiet i Linköping vill, inom vård och äldre, satsa på:

- All omsorg i egen regi
- Avskaffa minutstyrningen och sänk arbetstempot
- Försäkra skälig levnadsnivå
- Mellanvårdsplatser
- Ökad personaltäthet i hemtjänst och särskilt boende
- Införa arbetstidsförkortning
- Inrätta ett mobilt team för teckenspråkiga döva
- Öppen verksamhet för 65+ med psykiatriska diagnoser
- Höja kvaliteten på maten

KOMMUNAL REGI

Äldreomsorgen i Linköpings kommun har tidigare genomgått en stor omorganisation till områdesbaserad vård och omsorg i hemmet. Detta ser vi som något positivt då kommunen delats in i mindre geografiska områden där samma utförare ansvarar för helheten i omsorgen. Hälften av områdena bedrivs i kommunal regi och andra hälften

ten i privat regi. Här ser vi att Socialdemokraterna förra mandatperioden gick till val på frågan om att alla verksamheter ska bedrivas i kommunal regi. Något de valde att backa på i sitt samarbete med Moderaterna den här mandatperioden. Det är därför en fråga vi behöver driva hårdare då vi nu står ensamma i den frågan.

Vi ser att det är ett stort problem att låta privata, vinstdrivande aktörer bedriva äldreomsorg i Linköping och Vänsterpartiet är det parti som hela tiden varit kritiskt till privata utförare i välfärden. Det är vi fortsatt och vi kan aldrig acceptera att skattepengar används till aktievinster och privata aktieutdelningar. Vi kommer att fortsätta arbeta för att omsorgen ska bedrivas i kommunal regi och tycker därför att när avtal för vårdboenden och hemtjänst löper ut eller en aktör missköter sitt uppdrag ska äldre- och vårdnämnden istället ge kommunens egen regi verksamhetsuppdrag att driva vårdboendet eller hemtjänsten. Våra gemensamma skattemedel ska gå till välfärden, inte till vinstutdelningar i privata företag.

Vi har kunnat se hur kommunens enhet som utför kontroll av de privata utförarna har växt sig större. Det har varit nödvändigt då det visat sig att det finns utförare som inte uppfyller avtalen. Verksamhet som bedrivs i egen regi ska givetvis också kvalitetsuppföljas och vid brister åtgärdas. Dock är det enklare att göra detta i den egna verksamheten än vad det är i verksamhet som regleras via avtal. Vi anser därför att äldreomsorgen egentligen inte blir billigare när den drivs av privata utförare eftersom kommunen behöver lägga avsevärda summor på kontroller och juridik. Äldreomsorgen ska därför drivas av kommunen själva.

ATT ARBETA INOM VÅRD- OCH ÄLDREOMSORG

En av de största utmaningarna för omsorgen är svårigheten att rekrytera personal med rätt kompetens. Ytterligare en svårighet vi kan se är att behålla den personal som rekryteras. För att bryta trenden behöver arbetsvillkoren stärkas och lönerna höjas. Vi behöver höja lägstalönerna för att öka attraktiviteten i våra vård- och omsorgsyren.

Kontrollen över och möjligheten att påverka sin arbetssituation är av stor vikt för att trivas på arbetet. Vi anser att det behövs en starkt grundbemannings för att göra arbetsplatserna mindre sårbara.

Ett högre arbetstempo innebär en stark etisk stress, där vård och omsorgspersonal inte känner att de kan fullfölja ambitionen om en god och säker vård. En förutsättning för att många inom vård och omsorg ska ha lust och ork att arbeta ett helt yrkesliv är tvärtom att de ges en möjlighet att arbeta mer noggrant, i sällskap av fler kollegor.

Minutstyrningen inom äldreomsorgen måste avskaffas. Arbete med människors vård och omsorg kan inte styras med tidtagarur. Arbetarna måste få möjlighet att arbeta i normalt tempo och tid att möta varje person. Vi behöver också fortsätta arbeta mot arbetstidsförkortning inom våra välfärdsyrken då vi ser att det gett positiva effekter där det införts.

Minutstyrningen inom äldreomsorgen måste avskaffas. Arbete med människors vård och omsorg kan inte styras med tidtagarur.”

ATT VARA BRUKARE INOM VÅRD- OCH ÄLDREOMSORGEN

Enligt Socialtjänstlagen (SoL) 4 kap. 1 § har äldre människor, som inte kan få sina behov tillgodosedda på annat sätt, rätt till bistånd för att uppnå en skälig levnadsnivå. Beslut om bistånd ska utgå ifrån en individuell bedömning. Ambitionen är att välfärden ska vara likvärdig, oavsett var man bor i landet. Det finns inga nationella bestämmelser och ambitionsnivåer för äldreomsorgen vilket har gjort att det i större delen av landets kommuner skapats egna riktlinjer för äldreomsorgen. Sådana riktlinjer har Linköpings kommun och när dessa upprättades senast reagerade vi på justeringar som vi ansåg innebar en förflyttning av innebörden av skälig levnadsnivå åt fel håll. Vi reagerade bland annat på att den enskildas ansvar för sin fysiska boendemiljö förstärktes samt att makar och sambor skulle vara praktisk hjälp i hushållet. Vi ser en risk i att det skapar stor arbetsbörda för maken/sambon som egentligen i första hand ska vara just maka/sambo och inte hemtjänst. Det finns röster som menar att kommunerna utnyttjat sitt tolkningsutrymme i frågan och att tröskeln för att erhålla bistånd blivit högre och att skälig levnadsnivå har gått från att vara minimistandard till att bli ett tak för kommunens ambitionsnivå inom äldreomsorgen.*

Vi ser vikten av att vi fortsätter följa kommunens arbete med dessa riktlinjer och fortsätta arbeta för att de ska främja de människor som lyder under socialtjänstlagen.

Personer som idag skrivs ut från slutenvården till öppenvården på korttidsboende, hemma eller på vårdboende är idag generellt betydligt sjukare än för 10 år sedan. Det är komplexa vårdbehov som kräver vårdkompetens. I takt med att Region Östergötland minskat vårdplatserna ser vi en trend av utskrivningsklara patienter som är för sjuka för öppenvården och hemsjukvården. Därför vill vi se att mellanvårdsplatser inrättas för att kunna möta den faktiska nivån på vårdbehovet.

Äldre döva personer som använder teckenspråk är en minoritetsgrupp som har svårt att få den hjälp de har rätt till. Det finns risker för missförstånd mellan den äldre och vårdpersonal då samma språk inte talas. Den döva äldre hamnar i ofrivillig ensamhet när ingen i deras omgivning är tecknande. Vi ser ett behov av att införa ett mobilt team med vårdpersonal som även är tecknande döv. Det räcker inte med att annan vårdpersonal lär sig några tecken då det inte fungerar för svårare kommunikation. Dessutom är det av stor vikt att omvårdnadspersonalen även är en del av dövulturen och kan dövas historia. Ett mobilt team kan inrättas i samarbete med andra kommuner och även regionen.

Personer med psykiatriska diagnoser eller psykisk ohälsa har under lång tid kunnat delta i kommunens öppna verksamhet för målgruppen. När social- och omsorgsnämnden minskat på denna verksamhet har nya regler införts som stänger personer över 65 ute. De personerna hamnar i en situation där öppen verksamhet med den inriktningen inte längre finns. Vi vill därför se inrättandet av öppen verksamhet för personer över 65 år med psykisk ohälsa och psykiatriska diagnoser.

Avslutningsvis behöver vi arbeta för guldkant på tillvaron för våra brukare. Där ingår mat av hög kvalitet som en viktig del för ökat välmående. Näringsrik mat är både viktigt för hälsan och för känslan av att få trivas och umgås kring en måltid.

*Källa: Kommunala riktlinjer för äldreomsorgen – befogade eller obefogade skillnader?
Äldrerätt (#2/22) / 2022-06-03

KULTUR OCH FRITID

Vänsterpartiet i Linköping vill, inom kultur och fritid, satsa på:

- Långsiktiga satsningar för ideella föreningar
- Fler Fritidsgårdar med ökade öppettider
- Avgiftsfri kulturskola för alla barn
- Utveckla Linköping till en stad med rikt kulturliv
- Stödja folkbildningen
- Anlita lokala professionella kulturentreprenörer till evenemang
- Öka antalet professionella kulturaktörer
- Jämställd kultur och fritid
- Idrott för alla, överallt

TILLGÄNGLIG KULTUR OCH FRITID

Kultur- och fritidsaktiviteter ska vara tillgängliga för alla i alla delar av kommunen. Det är en viktig del i det förebyggande arbetet mot utanförskap och kriminalitet. Att kunna delta på kulturskolan, fotbollsträningen eller låna böcker på bibliotek ska inte avgöras av ekonomi eller möjlighet att ta sig till aktiviteten. Idrotten i kommunen har sin grund i ideella föreningar, och tillgängliga lokaler med låg hyra och planer att hålla sin verksamhet i. Kommunen behöver säkerställa att dessa ideella föreningar får arbeta långsiktigt med möjligheter att söka ekonomiskt stöd som ökar möjligheten att tillgängliggöra verksamheten för fler, på fler ställen i kommunen. Att spela hockey eller utföra konstakning ska inte vara för de som har råd, och bor på särskilda delar i kommunen.

Alla ungdomar ska dessutom ha möjlighet att träffas på fritidsgårdar som har öppet de flesta dagar i veckan. De ska dessutom vara trygga mötesplatser oavsett vem du är. För att detta ska bli möjligt krävs stöd till ideella föreningar med långsiktig finansiering, sänkta avgifter till kommunens egna verksamheter och tillräckliga resurser till fritidsgårdarna så att de kan bemannas ordentligt. Fungerande och tillgängliga fritidsaktiviteter av olika slag kan vara avgörande för att bryta ett utanförskap som kan leda till långsiktiga kostnader, både för individ och samhälle.**

Simkunnighet är en viktig livförsäkring för våra medborgare. För att säkerställa detta för varje barn behöver vi öka antalet platser med simundervisning. Det skulle till exempel kunna ske genom att kommunen tar över Glyttingebadet. Vi vill också att kommunen satsar på kostnadsfri/betydligt billigare simundervisning för barn i en viss ålder.

”

Alla ungdomar ska ha möjlighet att träffas på fritidsgårdar som har öppet de flesta dagar i veckan.”

**Källa: UTANFÖRSKAP OCH UNGA En socioekonomisk analys av värdet av främjande öppen fritidsverksamhet för unga. Nilsson och Nilsson Lundmark, 2022

KULTUR FÖR SOCIAL HÅLLBARHET

Kulturen är en viktig del i att skapa social hållbarhet i samhället. Idag finns kulturen till stor del centrerad till stadskärnan och för att utveckla och sprida den i hela kommunen krävs att kultur- och fritidsnämnden får plats tidigt i stadsplaneringen för att skapa förutsättningar för kulturen att få ta plats. Tillgängliga mötesplatser och noder för kultur bidrar också till trygga, inkluderande och attraktiva stadsmiljöer och behöver fortsätta att utvecklas i hela kommunen. Det kan handla om mötesplatser, konst, möjligheter för kulturutövande och en möjlighet att få tillgång till bibliotek för att öka läsandet hos både barn och vuxna.

FOLKBILDNING

I Linköpings kommun är kulturhuset Skylten en mycket viktig nod för kulturutövande både för amatören och den professionella utövaren. Det är en plats att ta sina första steg inom ett kulturutövande och arbeta sig framåt mot nya kunskaper. Här finns studieförbunden, friluftsförbundet och sensus som ger möjligheter att starta studiecirkelar för att utvecklas inom musik, spel, film och podcasts. Dessa kostnadsfria möjligheter till folkbildning är oerhört viktiga för att göra kulturutövande tillgängligt för alla och vi värnar verksamheten på Skylten och ser vikten av att den fortsätter finansieras med tillräckliga medel.

Får konståkare ta lika mycket plats i våra ishallar som ishockeyspelare?"

JÄMSTÄLLDHET INOM KULTUR OCH FRITID

Kultur och fritid är en viktig del i arbetet med att skapa ett jämställt samhälle. Linköping har SAAB som en stor arbetsgivare idag som växer kraftigt i och med rådande läge i omvärlden. SAAB som koncern har 78 % män anställda. Som kommun behöver vi kompensera för detta och utveckla verksamheter som lockar fler kvinnor att etablera sig i kommunen. Det kan vi göra genom att till exempel verka för att etablerade kulturutövare får ta plats och växa i kommunen. Vi behöver också säkerställa att olika typer av idrotter får ta plats så att fler unga kan hitta en plats att utöva idrott på i gemenskap med andra. Får till exempel konståkare ta lika mycket plats i våra ishallar som ishockeyspelare?

ARBETSMARKNAD

Vänsterpartiet i Linköping vill, inom arbetsmarknad, satsa på:

- Ökad personaltäthet
- Förbättrad arbetsmiljö - kortare arbetsdag - makt över schemat
- Stöd till långtidsarbetslösa
- Riktade utbildningar
- Yrkesutbildningar
- Satsa på vuxenutbildning
- Kompetensförsörjning
- Möjligheter till småföretagande för fler

FÖRBÄTTRAD ARBETSMILJÖ

Linköpings kommun är en av de största arbetsgivarna i vår region. De som går till sitt arbete hos Linköpings kommun är grundbultarna i att upprätthålla vår gemensamma välfärd. Det är förskollärarna som stärker barnens språkutveckling och det är undersköterskorna som ger en äldre människa god omvårdnad de sista åren i livet. Yrkeskategorierna i vår kommun är många och avgörande för att vi som medborgare ska kunna få den samhällsservice vi behöver och förväntar oss. För att det ska hålla över tid är våra medarbetare vår viktigaste resurs. En ökad grundbemanning i alla

våra verksamheter är den grund vi arbetar mot för minskad arbetsbelastning. Att införa pilotprojekt för att pröva och utvärdera kortare arbetstid är också en viktig del i vår politik. Vi ser att det ger goda effekter där man provat det och i Sverige arbetar vi mer än i många andra länder.

Vi ser att pilotprojekt och andra insatser som gjorts för att öka arbetstagarens makt över sitt eget arbete ger goda effekter på arbetsmiljön. Som arbetsgivare behöver vi öka vår tillit till att de som arbetar i våra verksamheter är de som bäst vet hur arbete och schema behöver läggas upp för att skapa effektivt arbete av god kvalitet. Vi vill därför införa fler pilotprojekt där personalen får ökad makt över sitt arbete och att dessa projekt utvärderas i samarbete med FoU Östergötland för att på ett tillförlitligt sätt utvärdera insatserna.

Trygghet på arbetet är en viktig fråga att säkerställa. Fler människor dör på sina arbeten än av skjutvåld. Kommunens och våra bolags arbetsplatser ska regelbundet undersökas med trygghet och säkerhet som grund. Att minska stress på jobbet är också en viktig insats för att minska riskerna för olyckor.

MINSKAD ARBETSLÖSHET

Arbetslöshet innebär en personlig utsatthet, socialt och ekonomiskt. Den ökar risken för både fysisk och psykisk ohälsa. Individer som fastnar i långvarig arbetslöshet förlorar makten att påverka sitt eget liv. För kommunen innebär arbetslöshet ökade sociala problem och högre kostnader för ekonomiskt bistånd. De som i störst utsträckning drabbas är utomeuropeiskt födda, personer med funktionsnedsättningar och äldre personer med kort utbildning. Långtidsarbetslöshet hos en förälder är ofta orsaken till barnfattigdom. Att inte behärska det svenska språket utgör en hög tröskel till arbetsmarknaden.

Vänsterpartiet vill att kommunen ska använda sina egna ekonomiska muskler för att bekämpa arbetslösheten och sträva mot en full sysselsättning. Kommunen ska stärka individens rätt att delta i arbetslivet efter förmåga. Kommunen ska arbeta aktivt för att förebygga att människor slås ut från arbetsmarknaden.

Den viktigaste åtgärden för att bekämpa arbetslöshet är offentliga investeringar och en väl utbyggd välfärd. Kommunen kan genom investeringar efterfråga mer arbetskraft och förebygga arbetslöshet. Kommunen ska stärka människors ställning på arbetsmarknaden. Den som inte har gymnasiekompetens ska erbjudas och

uppmuntras att läsa in en sådan med goda villkor. Det ska även finnas goda möjligheter till att skola om sig efter genomgången gymnasieutbildning. Vuxenutbildningen har en viktig roll i att människor ska kunna skola om sig och kompetensutveckla sig under sitt arbetsliv. Den ska värnas och utvecklas. Ingen ska nekas plats i vuxenutbildningen. Den yrkesinriktade vuxenutbildningen behöver göras mer attraktiv och lyhörd inför arbetsmarknaden.

REKRYTERING

Kommunen har växande utmaningar att rekrytera personal inom sina verksamheter. För att hantera det ökade rekryteringsbehovet inom kommunens verksamheter krävs goda arbetsvillkor för de anställda. Anonyma rekryteringar är ett av verktygen som kommunen kan använda för att motverka diskriminering på arbetsmarknaden, och metoden kan testas och utvärderas i en eller flera av kommunens verksamheter. Detta utan att sänka kraven på kompetens hos de som anställs.

Arbetsmarknadsinsatserna ska vara jämställda. Inom gruppen nyanlända är det viktigt för många att få tillgång till utbildnings- eller arbetsmarknadsinsatser redan i asylfasen, och kommunen ska medverka till detta när det är möjligt.

NÄRINGS LIV

För att stärka företagande på landsbygden ska kommunen köpa närproducerade varor och förhindra att landsbygdens service slås ut av externa handelscentrum. En blandning av företag av olika storlek och i olika branscher ger en större trygghet för jobb och utveckling. Kommunen ska stötta upp de verksamheter som ger hjälp och stöd till människor som vill starta företag i Linköping. Särskilt stöd ska ges till kvinnor för ett mer jämställt företagande.

Kommunen ska bidra till att det blir lättare för kooperativa arbetarägda företag att komma igång med och finansiera sin verksamhet. Kommunens upphandlingar ska utvecklas så att de företag som tar ansvar för miljö, klimat och arbetsvillkor premieras. Kommunen kan genom en mer attraktiv yrkesinriktad utbildning bidra till att näringslivet klarar kompetensförsörjningen bättre.

Linköping är en kommun där lantbruket har en stor roll. Vi har stor andel åkermark av god kvalitet. För att stötta lantbruket behöver vi säkerställa att expansion i så liten utsträckning som möjligt sker på åkermark. Vi ska också arbeta för att våra inköp i stor utsträckning sker i form av lokalproducerade varor. Vi behöver också värna livet på landsbygden genom kollektivtrafik, barnomsorg och skola som fungerar i alla stadsdelar. Det är också viktigt med en väl fungerande skolskjuts.

TRYGGHET

Vänsterpartiet i Linköping vill, inom trygghet, satsa på:

- Förebyggande insatser
- Ökad grundbemanning i våra välfärdsyrken
- Förstärka avhopparverksamheten
- Samordna återfallsarbete
- Nära socialtjänst
- Gratis fritidsaktiviteter
- Sommarledigt för de som läser SFI, så att föräldrar kan vara närvarande med sina barn
- Väl fungerande SFI som kan anpassas efter behov
- Kompetensutveckling på betald arbetstid
- Poliser och väktare som har tid och kunskap för relationsarbete
- Stadsplanering för trygghet och blandade boenden i alla stadsdelar

Vänsterpartiets trygghetsarbete omfattas av de flesta delar vi lyft ovan. Vi vill dock kort sammanfatta dem här och tydliggöra varför de är viktiga för ökad trygghet i Linköping.

DET FÖREBYGGANDE ARBETET

Det förebyggande arbetet är alltid högsta prioritet. Minskad arbetslöshet, skolor som har resurser nog att bemöta behoven, platser att vara på under kvällar och helger där trygga vuxna finns, minskade ekonomiska klyftor och en minskad segregation där alla medborgare deltar i förändringsarbetet. Alla dessa delar bidrar till en minskad risk för kriminalitet. Ekonomisk utsatthet, brist på stöd från samhället och utanförskap skapar risker att fångas upp av kriminella gäng. Vi behöver skapa ett samhälle där behovet att hitta ett annat sammanhang inte finns.

Vi behöver också ha en tillräcklig bemanning i våra välfärdsyrken, så att de som arbetar där ges tillräcklig tid att förstå, och göra sig förstådd. Genom att skapa utrymme för regelbunden dialog kollegor och brukare emellan skapar vi förutsättningar för språkutveckling och ökad kompetens på arbetet.

Kommunen har ett socialt ansvar att stötta individer som vill lämna kriminella miljöer och gäng. Detta förebyggande arbete är avgörande för att minska brottsligheten och bygga ett tryggare Linköping. Vi vill därför säkerställa och förstärka en organiserad avhopparverksamhet som erbjuder individanpassat stöd, skydd och möjligheter till ett nytt liv genom insatser från socialtjänst, skola och arbetsmarknadsenheten.

En väldigt viktig del i det brottsförebyggande arbetet är att minska antalet återfall i brott. Samhällets insatser för att förhindra återfall i brott är för få och för dåligt samordnade. Dessutom sätts de ofta in för sent och är inte tillräckligt individuellt anpassade. Vi vill se en starkare samordning av insatser, där kommunen är en part, för att förhindra återfall i brott efter ett straff.

Föräldrar måste kunna ha semester när barnen har skollov.”

UTBILDNING

Utbildning för både barn och vuxna är ett steg till egen försörjning. Vi behöver ge möjlighet till våra medborgare som står utanför arbetsmarknaden att få kompetens för yrkesarbetande. Ett väl fungerande SFI, som kan anpassas efter deltagarnas behov. Föräldrar måste kunna ha semester när barnen har skollov, för att vara närvarande med barnen. Arbetet som nyligen påbörjats med SFI för föräldralediga behöver fortgå och utvecklas. Möjlighet att kombinera arbete och studier måste uppmuntras antingen genom att erbjuda betald ledighet för studier, eller genom att erbjuda studier utanför arbetstiden för de som inte arbetar i kommunens verksamheter.

Kommunen ska också erbjuda riktade utbildningar mot bristyrken där de som står utanför arbetsmarknaden prioriteras. Dessa utbildningar kan kombineras med SFI vid behov.

ORDNINGSMAKTEN

Poliser och väktare behöver ha ett nära samarbete med övriga samhället. Det kan handla om socialtjänsten, fritidsgårdar, skolor och andra platser där många ungdomar rör sig. De behöver också vara närvarande, inte bara när oro har uppstått, utan i förebyggande syfte för att skapa relationer och en trygghet i att de finns för ungdomarnas bästa. Goda relationer skapar ungdomar som vågar be om hjälp när något händer, för att de vet att de får hjälp.

STADSPLANERING

Billigare bostäder på fler platser i kommunen ökar möjligheten till minskad segregation. Vi behöver också ha en förståelse för att människor vill bo och umgås i kulturer där de känner sina grannar och känner sig välkomna. Det är ett projekt för alla i vår kommun att öppna sig för mer blandad bebyggelse och se vinsten med mångfald i hela kommunen. Får vi det förebyggande arbetet att fungera, ökar vi möjligheten till en sådan positiv förskjutning av synen på andra människor i samhället.

